

[Domov](#) > ... > [Vaše Pravice](#) > [Žrtve Kaznivih Dejanj](#) > [Pravice Žrtev – Po Državah](#) > 2 - Prijava kaznivega dejanja in moje pravice med preiskovanjem kaznivega dejanja ali med sojenjem

2 - Prijava kaznivega dejanja in moje pravice med preiskovanjem kaznivega dejanja ali med sojenjem

Kako lahko prijavim kaznivo dejanje?

Če ste žrtev kaznivega dejanja, lahko kaznivo dejanje prijavite:

- na kateri koli policijski postaji ali policijskemu uradniku;
- kateremu koli državnemu tožilcu;
- pri katerem koli okrožnem sodišču.

Ovadbo lahko vložite pisno ali ustno. V primeru ustne ovadbe organ, ki prejme ovadbo, sestavi zapisnik. Na zahtevo boste prejeli pisno potrdilo o ovadbi. Ovadbo lahko v vašem imenu vloži tudi kdo drug. Ta oseba ne potrebuje posebnega pooblastila.

V večini zveznih dežel (*Länder*) policija omogoča tudi prijavo kaznivega dejanja prek spletne policijske postaje (*Internetwache* ali *Onlinewache*).

Kadar vlagate ovadbo, morate predložiti svoje osebne in kontaktne podatke, tako da lahko odgovorite na nadaljnja vprašanja ali prejmete vabilo na pričanje na sodišču. Če imate v zvezi s predložitvijo osebnih podatkov pomisleke, ker se na primer čutite ogroženi, o tem čim prej obvestite organ, pri katerem ste vložili ovadbo. Ta lahko nato preuči, ali je z vami po potrebi mogoče stopiti v stik preprosto prek drugega naslova, kot je odvetnik ali organizacija za podporo žrtvam.

V zvezi z vsebino vaše ovadbe je pomembno, da vključite vse informacije, ki jih imate o osumljencih in kaznivem dejanju, ki ga prijavljate, tako da lahko policija in državni tožilec vašo izjavo preverijo in uvedejo začetno preiskavo.

Načeloma ni posebnega časovnega okvira, v katerem je treba prijaviti kaznivo dejanje. Vendar je mogoče nekatera kazniva dejanja, kot sta obrekovanje in motenje posesti, preganjati le, če ste vložili kazensko ovadbo, ki mora biti vložena v pisni obliki pri okrajnem sodišču, državnemu tožilcu ali na policiji v treh mesecih od seznanitve s kaznivim dejanjem in storilcem kaznivega dejanja. Za namene ugotavljanja istovetnosti morajo biti storilci preprosto posamično prepoznavni. Ni nujno, da poznate njihova imena. Kadar prijavite kaznivo dejanje, boste seznanjeni, ali je potrebna kazenska ovadba. Upoštevajte, da so kazniva dejanja lahko zastarala in da jih morda ni več mogoče preganjati – vendar šele po nekaj letih – in da se rok za pregon razlikuje glede na vrsto kaznivega dejanja.

Kako lahko ugotovim, v kateri fazi je zadeva?

Ko stopate v stik z javnimi organi zaradi poizvedbe, je koristno navesti referenčno številko – tako je preprosteje in hitreje ugotoviti, za katero zadevo gre, pa tudi tudi odgovor boste prejeli hitreje.

Referenčno številko boste prejeli pri organu, ki je prejel vašo ovadbo, običajno je to policijska referenčna številka. Ta referenčna številka vam omogoča, da preverite, kaj je policija storila, zagotavlja vam pa tudi dodatne informacije. Če se zadeva odstopi državnemu tožilcu, lahko policijo ali državnega tožilca vprašate za referenčno številko kazenskega pregona, ki je drugačna od policijske referenčne številke.

Če referenčne številke ne poznate, ob vložitvi zahtevka predložite svoje osebne podatke in ime obtoženca, če je znano.

Ali sem upravičen do pravne pomoči (med preiskavo ali sojenjem)? Pod katerimi pogoji?

Do brezplačne pravne pomoči ste upravičeni v naslednjih primerih:

če okoliščine kažejo na to, da morda med zaslišanjem ne boste mogli izvrševati svojih pravic, vam lahko pomaga odvetnik, ki vam je na državne stroške dodeljen kot svetovalec za priče.

Če ste upravičeni, da se v postopek vključite kot civilna stranka, vam lahko v nekaterih primerih, zlasti v primeru hudih nasilnih kaznivih dejanj ali hudih kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost pomaga odvetnik, ki vam je na državne stroške dodeljen še pred vlaganjem in zastopanjem kazenske obtožbe. Če ti pogoji za imenovanje odvetnika niso izpolnjeni, ste kot civilna stranka upravičeni do pravne pomoči in lahko zanjo zaprosite, če vam vaš finančni položaj onemogoča pokritje stroškov postopka in če ne morete sami braniti svojih interesov ali če se upravičeno pričakuje, da jih ne morete braniti.

V primeru zasebnih tožb, ki jih državni tožilec po uradni dolžnosti preganja le takrat, kadar je to v javnem interesu, lahko zasebno tožbo vložite proti obtožencu, da bi zagotovili njegovo obsodbo, če državni tožilec ne vloži in ne zastopa kazenske obtožbe v javnem interesu, obtoženec pa je bil v trenutku storjenega kaznivega dejanja star najmanj 18 let. V takem primeru boste delovali namesto državnega tožilca. Kot zasebni tožnik lahko za pravno pomoč zaprosite pred sodiščem, ki bo tudi odločalo o vaši zadevi. Pravna pomoč bo odobrena, če je vaš finančni položaj takšen, da ne boste mogli plačati stroškov postopka in če je verjetno, da boste s tožbo uspeli.

Ali lahko zahtevam povračilo stroškov (za udeležbo v preiskavi/na sojenju)? Pod katerimi pogoji?

Če pričate pred državnim tožilcem ali pred sodiščem, vam bodo povrnjeni potni stroški, izdatki, izgubljen čas, finančne izgube ali izpad dohodka, če vložite zahtevek v treh mesecih po zaslišanju. Tudi osebe, ki jih pozove policija, so lahko upravičene do povračila stroškov. To določa zadevno deželno pravo v zadevni zvezni deželi.

Ali se lahko pritožim, če je moja zadeva zaključena še pred začetkom sodnega postopka?

Državni tožilec lahko iz različnih razlogov odstopi od kazenskega pregona.

Zoper odločitev o odstopu od kazenskega pregona lahko vložite pisno pritožbo. Če ste seznanjeni z nadaljnjimi dejstvi ali dokazi, jih je treba v pisni pritožbi konkretno navesti. Če državni tožilec svojo odločitev potrdi, zadevo pregleda generalni državni tožilec. Vaša pritožba se bo vedno obravnavala v pisni obliki.

Če državni ali generalni državni tožilec odstopita od pregona, lahko v nekaterih primerih zadevo naslovite na pristojno višje deželno sodišče (*Kammergericht*) in uvedete postopek za preverjanje odločitve državnega tožilca o odstopu od kazenskega pregona pred višjim sodiščem. Državni tožilec vas bo v svoji odločbi izrecno opozoril na to, ali je tak postopek v vaši zadevi dopusten. Vendar pa za tak postopek veljajo roki in stroge formalne zahteve. Vlogo mora podpisati odvetnik, vi pa boste v primeru neuspelega postopka nosili stroške.

Ali lahko sodelujem v sodnem postopku?

Če ste priča, je vaše sodelovanje v sodnem postopku omejeno na pričanje. Ko boste s pričanjem zaključili, lahko sodni postopek spremljate kot opazovalec, v sodnem postopku pa ne boste več sodelovali.

Če v postopek vstopate kot civilna stranka, ste lahko navzoči pri sojenju in enako kot državni tožilec vlagate vloge, zlasti predloge za izvedbo dokazov, postavljate vprašanja in podajate izjave. Kot civilna stranka imate tudi priložnost za zaključni govor (pledoajé).

Kot zasebni tožnik v kazenskem postopku lahko zahtevate nadomestilo za škodo ali odškodnino za bolečine in trpljenje, ki vam jih je prizadejal storilec kaznivega dejanja v kazenskem postopku. Prav tako lahko sodelujete v sodnem postopku kot zasebni tožnik. Vendar pa nimate drugih postopkovnih pravic civilne stranke.

Kakšna je moja uradna vloga v pravosodnem sistemu? Na primer, ali sem lahko oziroma ali lahko izberem, da sem opredeljen kot žrtev, priča, civilna stranka ali zasebni tožnik?

Pred zaključkom preiskave imate kot žrtev kaznivega dejanja v kazenskem postopku predvsem status priče. Kadar koli lahko stopite v stik z javnimi organi, da bi jim predložili nadaljnje dokaze in informacije. Pooblastila žrtev kaznivih dejanj, ki so v zakonu o kazenskem postopku opredeljene kot „oškodovanci“, presegajo običajne pravice prič, kot je pravica do obveščeniosti o tem, ali je osumljenec priprt, pod nekaterimi pogoji pa imajo pravico vpogledati v sodni spis ali dostopati do informacij v spisu (glej tudi v nadaljevanju) ter pravico do pomoči odvetnika ali do njegovega zastopanja.

Če ste upravičeni do vključitve v postopek kot civilna stranka, se sami odločite, ali želite prisostvovati postopku. Prav tako se sami odločite, ali boste v kazenskem postopku kot civilna stranka vložili zahtevek za nadomestilo za škodo ali odškodnino.

Kakšne so moje pravice in obveznosti v tej vlogi?

Kot priča imate med zaslišanjem naslednje pravice:

- če ste z obtožencem poročeni ali zaročeni (to enako velja tudi za registrirano istospolno partnersko skupnost) ali tesno povezani z njim, lahko odklonite pričanje;
- odgovore na nekatera vprašanja lahko odklonite, če bi to pripeljalo do uvedbe kazenskega postopka zoper vas ali vaše bližnje sorodnike;
- vprašanja, ki lahko škodijo vašemu ugledu ali zadevajo vaše zasebno življenje, so dopustna le, če so bistvena;
- spremlja vas lahko zaupnik, če njegova prisotnost ne ogroža namena preiskave;
- spremlja vas lahko odvetnik;
- če sami niste zmožni izvrševati svojih pravic, vam lahko pod nekaterimi pogoji pomaga svetovalec odvetnika za zaslihanje prič, ki vam je dodeljen na državne stroške;
- če niste dovolj veščti nemškega jezika, bo sodišče k vašemu zaslišanju pritegnilo tolmača;
- imate pravico do povračila stroškov (glej zgoraj „Ali lahko zahtevam povračilo stroškov“).

Vaše glavne obveznosti kot priče:

- govoriti morate resnico. To pomeni tudi, da ne smete izpustiti ničesar, kar je morda pomembno za zadevo. Naklepno krivo pričanje na sodišču je kaznivo dejanje, za katero je načeloma zagrožena zaporna kazen. Tudi lažne obtožbe ali oviranje pravice so kazniva dejanja, ki jih lahko stori priča s krivim pričanjem.

Na zaslihanje, na katero vas vabijo državni tožilec, policija v imenu javnega tožilca ali sodišče, morate priti.

Ali lahko med sojenjem dam izjavo ali predlagam dokaze? Pod katerimi pogoji?

Če ste vabljeni, da se sojenja udeležite kot priča, morate pričati, razen če gre za zadevo, v kateri lahko pričanje odklonite (glej zgoraj v zvezi s pravicami in obveznostmi priče).

Kot civilna stranka lahko v postopku podate izjavo (glej tudi zgoraj „Ali lahko sodelujem v sodnem postopku?“).

Katere informacije bom prejel med sojenjem?

Kot oškodovanec v kazenski zadevi boste na zahtevo seznanjeni z izidom sodnega postopka.

Ali bom lahko imel dostop do sodnih spisov?

Če so vaše pravice v kazenski zadevi kršene, lahko odvetnik vpogleda v sodni spis in za vas preveri dokaze, če za to izkaže pravni interes. V tem primeru vam bodo zagotovljene tudi informacije in kopije sodnega spisa, da bi se seznanili s stanjem postopka. Če ste v sodni postopek upravičeni vstopiti kot civilna stranka, vam ali vašemu odvetniku ni treba izkazovati pravnega interesa za zagotavljanje informacij ali dostop do njih.

Če vas kot oškodovanca v kazenski zadevi ne zastopa odvetnik, imate osebno pravico do dostopa do sodnega spisa in lahko pod nadzorom preverite sodne spise.

Pravica do dostopa do sodnega spisa ali informacij v njem se lahko pod nekaterimi pogoji zavrne, če na primer ogroža namen preiskave. Zavrnuti jo je treba, če je v nasprotju s prevladujočimi zakonitimi interesi obtoženca ali drugih oseb. Do vložitve obtožnice in po zaključku postopka državni tožilec odloča o odobritvi vpogleda v sodni spis, sicer pa sodišče, ki obravnava zadevo.

■ Zadnja posodobitev: 17/06/2025

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.